IJRO.GOV.UZ тизими орқали ЭРИ билан тасдиқланган, Ҳужжат коди: QB92327932

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

QO‘QON DAVLAT UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
Qo‘qon davlat universiteti
rektori D.Sh.Xodjayeva
30-iyun 2025-yil

O‘ZBEKISTON TARIXI

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	200000 - San’at va gumanitar fanlar
Ta’lim sohasi:	220000 – Gumanitar fanlar (tillardan tashqari)
Ta’lim yo‘nalishi:	6022030 - Tarix

Fan/modul kodi O‘T112345528		O‘quv yili 2025-2026	Semestr 3-4	ECTS - Kreditlar 9	
Fan/modul turi Majburiy		Ta’lim tili O‘zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)		Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	O‘zbekiston tarixi	120		120	240

2.

I. Fanning mazmuni

O‘zbekiston tarixi fanini o‘qitishdan maqsad - Respublikamizdagi akademik litseylar va kasb-hunar kollejlarida, shuningdek umumiy o‘rta ta’lim tizimida faoliyat ko‘rsatuvchi bo‘lajak tarixchi mutaxassislarga Vatanimiz, xalqimiz tarixiga oid bo‘lgan zamon talabi darajasidagi chuqur bilimlarni berishga qaratilgan.

Fanni o‘qitishdan maqsad – talabalarga Vatanimiz tarixining eng qadimgi davridan to bugungi kungacha bo‘lgan tarixiy jarayonlarni rivojlanish bosqichlarini davriy ketma-ketlikda o‘rgatish, shu bilan birga tarixiy voqealarni o‘rganish, ularni ahamiyatini tahlil qilishda birlamchi, asl manbalar bilan ishlash ko‘nikmasini shakllantirishan iborat

II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: “O‘zbekiston tarixi” faniga kirish.

“O‘zbekiston tarixi” fanining predmeti, mazmuni va xususiyatlari. Fanning tarixshunosligi va manbashunosligi masalalari. O‘zbekiston tarixini davrlashtirish masalalari. XV asr oxiri - XX asr boshlarida O‘rta Osiyo hududlarida sodir bo‘lgan tarixiy jarayonlarning asosiy xususiyatlari va tafsilotlari.Tarixiy jarayonning xilma-xilligi va birligi. Tarixiy bilim turlari. Tarixiy jarayon va tarixiy bilimlarni zamonaviy fikrlashning muhim tarkibiy qismlari sifatida o'rganish.

2-mavzu: Shayboniylar tomonidan Movarounnahrning egallanishi va siyosiy boshqaruv

Mavzuning tarixshunosligi. XV asr oxiri - XVI asr boshlarida Movorounnahrdagi siyosiy vaziyat. Temuriylar davlatining inqirozi. Dashti qipchoqda o‘zbek urug‘larining yagona siyosiy ittifoqqa birikishi. Abulxayrxon boshchiligidagi o‘beklar davlatining tashkil topishi.

3-mavzu: Shayboniylar davlatida markazlashgan davlat tuzish uchun

	kurash Shayboniyxon tomonidan Movorounnahrning zabt etilishi. Shayboniylar davlatining tashkil etilishi. Ijtimoiy-iqtisodiy ahvol. Shayboniyxon, Ko‘chkunchixon, Abdullaxon islohotlari. Ubaydullaxon, Abdullaxonlarning mamlakatni birlashtirish uchun olib borgan siyosati. **4-mavzu: Ashtarxoniylar sulolasining Buxoro xonligi hokimiyati tepasiga kelishi.** Shayboniylar davtining inqirozi. Mamlakatda siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy vaziyatning keskinlashuvi. Tarixiy jarayonda siyosiy ziddiyat. Siyosiy mojaroda mafkura roli. Ashtarxoniylar (joniylar) sulolasining taxt tepasiga kelishi. Boqi Muhammad, Vali Muhammad, Imomqulixon hukmronligi. Subxonqulixon. Buxoro - Xiva munosabatlarining keskinlashuvi. Ubaydullaxon II va uning iqtisodiy sohada olib borgan islohotlari. Buxoro xonligida iqtisodiy vaziyatning izdan chiqa boshlashi, siyosiy vaziyatning keskinlashuvi. Farg‘ona vodiysining xonlik tarkibidan chiqib ketishi. **5-mavzu: Shayboniylar va Ashtarxoniylar davrida madaniy hayot** XVI - XVIII asr o‘rtalarida - Shayboniylar va Ashtarxoniylar hukmronligi yillarida Buxoro xonligida madaniy hayotning rivojlanishi. Adabiyot va tarix. Zahiriddin Muhammmad Bobur va uning “Boburnoma” asari. Muhammad Solih va uning “Shayboniynoma” asari. Hofiz Tanish Buxoriyning “Abdullanoma” (“Sharafnomayi shohiy”) asari. Me’morchilik. Me’moriy obidalarining qurilishi, vazifalari, me’morchilik uslublari. Mir Arab madrasasi. Xattotlik. Islom dini va uning jamiyat hayotidagi o‘rni. **6-mavzu. O‘zbek xonliklari iqtisodiy va siyosiy tarixining tarixshunoslik va manbashunoslik masalalari.** O‘zbek xonliklari iqtisodiy va siyosiy tarixining tarixshunoslik va manbashunoslik masalalarini yoritib beruvchi asosiy ilmiy va o‘quv adabiyotlari, mazkur davr tarixini aks etuvchi manbalar va ularning tavsifi, mavzuni yoritib berishdagi aloqadorligi.Tarixni fanda davriylashtirishning turlari va asoslari. Davriylashtirishning metodologik printsiplari va mezonlari. **7-mavzu: XVI - XVIII asrlarda Xiva xonligi** XVI asr boshlarida Xivaning Eron ta’siri ostiga tushib qolishi. Xivada ozodlik uchun kurashlar. Shayboniylarning Xivada hukmronligini o‘rnatishi va Xiva shayboniylari sulolasiga asos solinishi. Elbarsxon, Xiva - Buxoro munosabatlarining keskinlashuvi. Xiva xonligida siyosiy, ijtimoiy - iqtisodiy vaziyat. Davlat boshqaruvi. Abulg‘ozi Bahodirxon. **8-mavzu: Qo‘qon xonligining tashkil topishi**

	XVIII asr boshlarida Buxoro xonligida iqtisodiy - siyosiy vaziyatning kesiknlashuvi. Ubaydullaxon II ning pul islohoti va uning oqibatlari. Siyosiy parokandalikning kuchayishi va xonlikdan Farg‘ona vodiysiyning ajralib chiqishi. Chodak xo‘jalari. Farg‘ona vodiysida hokimiyat uchun kurashlarning kuchayib borishi. Shohruhbiy va minglar sulolasining hokimiyat tepasiga kelishi. Abdurahimbiy va Abdulkarimbiy. Qo‘qon shahrining qurilish va poytaxtning Tepaqo‘rg‘ondan qo‘qonga ko‘chirilishi. Xonlikda ijtimoiy - iqtisodiy va siyosiy vaziyat. **9-mavzu: Toshkent bekligi** Toshkentda alohida mustaqil hokimiyatning yuzaga kelishi. Chor hokimiyatchilik. Toshkent va Qo‘qon xonligi o‘rtasidagi munosabatlar. **10-mavzu: O‘rta Osiyo xonliklarida harbiy ishlar.** O‘rta Osiyo xonliklarida harbiy ishlaming ahvoli. Qo‘shin tuzilishi va tarkibi.Qo‘shinning harbiy tayyorgarligi. Qo‘shinning qurollanishi. **11-mavzu: XVIII asr o‘rtalaridagi siyosiy vaziyat va Buxoro amirligining tashkil topishi** Ashtarxoniylar sulolasining inqirozga uchray boshlashi, mamlakat ichki siyosiy hayotida parokandalikning kuchayishi. Markaziy hokimiyatning zaiflashuvi. Eron va Buxoro munosabatlarining keskinlashuvi. Ichki siyosiy hayotda fitnalarning avj olishi. Eronning Buxoro xonligiga qarshi yurishi va xonlikning taslim bo‘lishi. Ashtarxoniylar sulolasining tugatilishi va davlat tepasiga mang‘itlar sulolasining chiqishi. Buxoro amirligining tashkil topishi. **12-mavzu: Buxoro amirligidagi ijtimoiy –iqtisodiy hayot** Ashtarxoniylar sulolasining inqirozga uchray boshlashi, mamlakat ichki siyosiy hayotida parokandalikning kuchayishi. Markaziy hokimiyatning zaiflashuvi. Eron va Buxoro munosabatlarining keskinlashuvi. Ichki siyosiy hayotda fitnalarning avj olishi. Eronning Buxoro xonligiga qarshi yurishi va xonlikning taslim bo‘lishi. Ashtarxoniylar sulolasining tugatilishi va davlat tepasiga mang‘itlar sulolasining chiqishi. Buxoro amirligining tashkil topishi. **13-mavzu: XVIII asr ikkinchi yarmi - XIX asr o‘rtalarida Xiva xonligi.** XVIII asr ikkinchi yarmida Xiva xonligida ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy vaziyat. Buxoro - Xiva munosabatlarining keskinligi. Xiva xonligi davlat boshqaruvida inoqlar nufuzining ortib borishi. Muhammad Amir inoq. Xivada qo‘ng‘irotlar sulolasining davlat tepasiga kelishi. Ichki va tashqi siyosatda barqarorlikning vujudga keltirish uchun urunishlar. Muhammad Rahim I. Qoraqalpoqlarning bo‘ysundirilishi. Rossiya imperiyasi bilan aloqalarning kuchayib borishi. Buxoro amirligi bilan chegara hududlarida kurashlar. Xonlikning ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy hayoti.

	14-mavzu: Xiva xonligi ijtimoiy –iqtisodiy hayot. XVI-XIX asrlarda Qoraqalpoqlar Qoraqalpoqlaming turmushi va xo‘jaligi. Xiva xonligining qoraqalpoqlar hududlariga hujumi va ularni bo‘ysundirishga bo‘lgan harakatlari. Qoraqalpoqlar madaniyati. Madaniyat rivojining ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy omillari. Madaniy hayot rivojining o‘ziga xos xususiyatlari. **15-mavzu: O‘rta Osiyo xonliklarining tashqi iqtisodiy va siyosiy diplomatik aloqalari** O‘rta Osiyoning Eron, Hindiston, Xitoy, Turkiya davlatlari bilan savdo va diplomatik aloqalari. Rossiyaning O‘rta Osiyoga yuborgan elchilari. O‘rta Osiyo masalasida rus - ingliz raqobati. Rossiya hukumatining O‘rta Osiyo xonliklarida o‘z ta’sirini qaror toptirish yo‘lidagi harakatlari. Rossiya-O‘rta Osiyo munosabatlarining keskinlashuvi. **16-mavzu. XIX asr o‘rtalarida Qo‘qon xonligi.** XIX asr boshlarida qo‘qon xonligining kuchayib borishi. Olimbiy va uning xonlik hududini kengaytirish uchun olib borgan kurashlari. “Xon” unvonining joriy etilishi. Toshkent, Turkiston, Chimkent shaharlarining xonlik tomonidan bosib olinishi. Umarxon. Xonlik hududlarining kengaytirishga bo‘lgan harakatlarining davom ettirilishi. Ichki siyosiy vaziyatning barqarorlashuvi. Madaniy sohaning yuksalishi. Muhammad Alixon. Tashqi davlatlar bilan kurashlar. Buxoro - Qo‘qon munosabatlarining keskinlashuvi. Aimr Nasrulloxonning Qo‘qonga yurishi. Sheralixon. Hokimiyat boshqaruvida qirg‘iz - qipchoq guruhlari tasirining kuchayishi. Xudoyorxon. Rossiya imperiyasi bilan munosabatlariing keskinlashib borishi. **17-mavzu. XVIII - XIX asrning birinchi yarmida O‘rta Osiyo xalqlari madaniyati.** XVIII - XIX asming birinchi yarmidaO‘rta Osiyo xonliklarida tarixiy vaziyat va uning xonliklar madaniy hayotiga ta’siri. Xonliklarda adabiyot va tarix ilmining rivojlanib borishi. Xattotlik ishlari. Kitob san’ati. Me’morchili kishlarining kengayib orishi. Buxoro, Xiva, Qo‘qon kabi yirik shaharlarda, xonliklarning turli siyosiy va madaniy markazlarida yirik me’morchilik obidalari, to‘g‘onlar, kanallar va boshqalarning barpo etilishi. Xonliklar aholisining ijtimoiy hayotida islom dinining tutgan o‘mi va ahamiyati. **18-mavzu. O‘rta Osiyo xalqlarining Rossiya imperiyasi tomonidan bosib olinishi tarixining manbashunoslik va tarixshunoslik masalalari** O‘rta Osiyo xalqlarining Rossiya imperiyasi tomonidan bosib olinishi tarixining manbashunoslik masalalari. Mahalliy tarixchilar tomonidan yozilgan asarlar va ularda tarixiy jarayonlarning aks etishi. Arxiv hujjatlari va ularda voqelarning aks ettirilishi va yondashuvlar. Mustaqillik yillarida amalga

oshirilgan ilmiy tadqiqotlar va manbashunoslik sohasida amalga oshirilgan ishlar va ularda masalaning yoritib berish darajasi va xususiyatlari.

O‘rta Osiyo xalqlarining Rossiya imperiyasi tomonidan bosib olinishi tarixining tarixshunoslik masalalari. Tarixshunoslikning davrlashtirilishi masalalari, tarixiy asarlar va ulaming asosiy hususiyatlari, masalaga yondashuv jihatlari. Mustaqillik yillarida amalga oshirilgan ilmiy tadqiqotlar va tarixshunoslik sohasida amalga oshirilgan ishlar va ularda masalaning yoritib berish darajasi va xususiyatlari.

19-mavzu. Rossiya imperiyasining O‘rta Osiyoga dastlabki harbiy harakatlari

O‘rta Osiyo xonliklari va Rossiya imperiyasi o‘rtasidagi munosabatlarning keskinlashib borishi. O‘rta Osiyo masalasida Rossiya va Angliya raqobati. Rossyaining Qo‘qon xonligiga hujumi.

20-mavzu. Turkiston general-gubernatorligining tashkil etilishi

Oqmachit, Turkiston, Chimkent, Toshkent va boshqa shahar va qal’alarning bosib olinishi. Turkiston general-gubernatorligining tashkil etilishi.

21-mavzu. Buxoro amirligining Rossiya imperiyasi tomonidan istilo etilishi

Erjar, Cho’ponota, Zirabuloq janglari

22-mavzu. Rossiya imperiyasi tomonidan Xiva xonligining yarim mustamlakaga aylantirilishi

Buxoro va Xiva xonliklarining Rossiya imperiyasi mustamlakasiga aylantirilishi.

23-mavzu. Qo‘qon xonligining Rossiya imperiyasi tomonidan bosib olinishi

Qo‘qon xonligining tugatilishi va Farg‘ona viloyatiga aylantirilishi.

24-mavzu. Turkistonda Rossiya imperiyasi mustamlaka idora usulining joriy etilishi.

Rossiya imperiyasi mustamlaka idora usulining joriy etilishi. 1867 yilgi Vaqtli Nizom va uning mohiyati. Turkiston o‘lkasida politsiya va sud ishlari. Shahar boshqaruvi.

25-mavzu. Rossiya mustamlakachiligi davrida Turkiston xalqlari siyosiy va insoniy xuquqlarining poymol etilishi

Ruslashtirish siyosati. Siyosiy va iqtisodiy zulmning kuchayib borishi.

26-mavzu. XIX asr ikkinchi yarmi XX asr boshlarida qoraqalpoqlar

Qoraqalpoqlar madaniyati. Madaniyat rivojining ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy omillari. Madaniy hayot rivojining o‘ziga xos xususiyatlari.

27-mavzu. Turkiston xalqlarining ozodligi va erki uchun olib borgan kurashlari.

	Rossiya imperiyasining O‘rta Osiyodagi harbiy mustamlakachilik siyosati va uning salbiy oqibatlari. Turkiston xalqlarining milliy ozodlik kurashlari: Yetimxon, Po‘latxon, Qurbonjon dodhoh, Muhammad Ali Eshon boshchiligidagi xalq harakatlari, vabo isyoni va boshqalar. XX asr boshlarida milliy ozodlik kurashlari: Namoz Pirimqulov boshchiligidagi xalq harakatlari, **28-mavzu.XIX asrning ikkinchi yarmi - XX asr boshlarida O‘rta Osiyo xalqlari madaniyati.** Turkistonda chorizmiing maorif sohasidagi mustamlakachilik siyosati. Mustamlaka sharoitida Turkiston adabiyoti. Matbuot. Tarix va tarixshunoslikning yuksalishi. Sharqshunoslik. Tabiiy fanlarning rivojlanishi. Me’morchilik va san’at sohasida tarixiy an’analarning davom ettirilishi **29-mavzu. Turkiston jadidlari va ularning faoliyati** Jadidchilik-yangi fikr va ijtimoiy qarashlarning shakllanishi. Jadidchilik namoyondalari va ularning maorif, matbuot va boshqa sohalarda olib borgan faoliyati. **30-mavzu. Turkiston I-jaxon urushi davrida. 1916 yilgi xalq qo’zg’oloni** 1916 yilgi xalq qo‘zg‘oloni va uning oqibatlari. **mavzu: “O‘zbekiston tarixi” faniga kirish.** “O‘zbekiston tarixi” fanining predmeti, mazmuni va xususiyatlari. Fanning tarixshunosligi va manbashunosligi masalalari. O‘zbekiston tarixini davrlashtirish masalalari. XV asr oxiri - XX asr boshlarida O‘rta Osiyo hududlarida sodir bo‘lgan tarixiy jarayonlarning asosiy xususiyatlari va tafsilotlari.Tarixiy jarayonning xilma-xilligi va birligi. Tarixiy bilim turlari. Tarixiy jarayon va tarixiy bilimlarni zamonaviy fikrlashning muhim tarkibiy qismlari sifatida o'rganish. **mavzu: Ashtarxoniylar sulolasining Buxoro xonligi hokimiyati tepasiga kelishi.** Shayboniylar davtining inqirozi. Mamlakatda siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy vaziyatning keskinlashuvi. Tarixiy jarayonda siyosiy ziddiyat. Siyosiy mojaroda mafkura roli.Ashtarxoniylar (joniylar) sulolasining taxt tepasiga kelishi. Boqi Muhammad, Vali Muhammad, Imomqulixon hukmronligi. Subxonqulixon. Buxoro - Xiva munosabatlarining keskinlashuvi. Ubaydullaxon II va uning iqtisodiy sohada olib borgan islohotlari. Buxoro xonligida iqtisodiy vaziyatning izdan chiqa boshlashi, siyosiy vaziyatning keskinlashuvi. Farg‘ona vodiysining xonlik tarkibidan chiqib ketishi. **mavzu. O‘zbek xonliklari iqtisodiy va siyosiy tarixining tarixshunoslik va manbashunoslik masalalari.**

	Oʻzbek xonliklari iqtisodiy va siyosiy tarixining tarixshunoslik va manbashunoslik masalalarini yoritib beruvchi asosiy ilmiy va oʻquv adabiyotlari, mazkur davr tarixini aks etuvchi manbalar va ularning tavsifi, mavzuni yoritib berishdagi aloqadorligi.Tarixni fanda davriylashtirishning turlari va asoslari. Davriylashtirishning metodologik printsiplari va mezonlari. **III. Amaliy mashgʻulotlari buyicha koʻrsatma va tavsiyalar** ***((Laboratoriya ishlari), (Seminar mashgʻulotlari), (Kurs ishi), (Mustaqil taʼlim)** oʻquv rejada koʻrsatilgan turi (nomi) boʻyicha yoziladi**)*** **3-4- semestr** **Seminar mashgʻulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:** 1-mavzu. Movarounnahrda Shayboniylar davlatining tashkii topishi. 2-mavzu. Ashtarxoniylar hukmronligi davrida Movorounnahr. 3-mavzu. Shayboniylar va Ashtarxoniylar davrida madaniy hayot 4-mavzu. Oʻzbek xalqining etnik shakllanishi. 5-mavzu. Oʻzbek xonliklari iqtisodiy va siyosiy tarixining tarixshunoslik va manbashunoslik masalalari 6-mavzu. XVI - XVII asrlarda Xiva xonligi 7-mavzu. Qoʻqon xonligining tashkil topishi 8-mavzu. Toshkent bekligi 9-mavzu. Oʻrta Osiyo xonliklarida harbiy ishlar. 10-mavzu. Oʻrta Osiyo xonliklarining tashqi iqtisodiy va siyosiy diplomatic aloqalari 11-mavzu. XVI - XIX asrning ikkinchi yarmida qoraqalpoqlar. 12-mavzu. XVIII - XIX asrning birinchi yarmida Oʻrta Osiyo xalqlari madaniyati. 13-mavzu. XIX asr oʻrtalarida Buxoro amirligi. 14-mavzu. XIX asr oʻrtalarida Xiva xonligi. 15-mavzu. Oʻrta Osiyo xonliklarning olib borgan tashqi siyosati 16-mavzu. XIX asr oʻrtalarida Qoʻqon xonligi 17-mavzu. Oʻrta Osiyo xalqlarining Rossiya imperiyasi tomonidan bosib olinishi tarixining tarixshunoslik masalalari. 18-mavzu. Rossiya imperiyasining Oʻrta Osiyoga dastlabki harbiy harakatlari 19-mavzu. Turkiston general-gubernatorligining tashkil etilishi 20-mavzu. Buxoro amirligining Rossiya imperiyasi tomonidan istilo etilishi 21-mavzu. Rossiya imperiyasi tomonidan Xiva xonligining yarim mustamlakaga aylantirilishi 22-mavzu. Qoʻqon xonligining Rossiya imperiyasi tomonidan bosib olinishi 23-mavzu. Turkistonda Rossiya mustamlaka idora usulining joriy etilishi

24-mavzu. Rossiya mustamlakachiligi davrida Turkiston xalqlari siyosiy va insoniy xuquqlarining poymol etilishi

25-mavzu. XIX asr ikkinchi yarmi XX asr boshlarida qoraqalpoqlar

26-mavzu. Turkiston xalqlarining ozodligi va erki uchun olib borgan kurashlari

27-mavzu. XIXasrning ikkinchi yarmida va XXasr boshlarida Turkiston madaniyati

28-mavzu. Turkiston jadidlari va ularning faoliyati

29-mavzu. Turkiston I-jaxon urushi davrida. 1916 yilgi xalq qo’zg’oloni

O‘rta Osiyo xalqlarining Rossiya imperiyasi tomonidan bosib oiinishi.

Turkistonda Rossiya imperiyasi mustamlaka idora usulining joriy etilishi.

30-mavzu. Turkiston xalqlarining ozodligi va erki uchun olib borgan kurashlari.

XIX asrning ikkinchi yarmi - XX asr boshlarida O‘rta Osiyo xalqlari madaniyati.

IV. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

3-semestr boyicha

1. Ashtarxoniylar davlati tarixining yoritilishi va tarixshunoslik masalalari
2. Ashtarxoniylar sulolasi vakillarining davlat boshqaruv faoliyatidagi asosiy jihatlari
3. O‘rta Osiyo hududlarida IX – XVI asr boshlarida yuz bergan etnik va madaniy jarayonlar.
4. Shayboniylar sulolasi vakillarining davlat boshqaruv faoliyatidagi asosiy jihatlari
5. O‘zbek xonliklari iqtisodiy va siyosiy tarixining tarixshunoslik masalalarini
6. O‘zbek xonliklari iqtisodiy va siyosiy tarixining manbashunoslik masalalarini
7. XVI – XVII asrlarda Xiva-Buxoro munosabatlarining keskinlashuvi
8. Qo‘qon xonligining tashkil topishi jarayonlarining manbalarda aks etishi.
9. XVI-XIX asrlarda Buxoro xonligining diplomatik aloqalari
10. XVI-XIX asrlarda Xiva xonligining diplomatik aloqalari
11. XVI-XIX asrlarda Qo‘qon xonligining diplomatik aloqalari
12. XVI- XIX asrlarda qoraqalpoqlarning ijtimoiy- siyosiy va iqtisodiy ahvoli

4-semestr boyicha

13. XVIII asr birinchi yarmida Buxoro xonligining siyosiy inqirozi va uning asosiy xususiyatlari

	14. O‘rta Osiyo xonliklarining Afg‘oniston, Eron, Xindiston, Xitoy, Turkiya bilan savdo va diplomatik munosabatlari. 15. Qo‘qon xonligining Rossiya va qo‘shni mamlakatlar bilan munosabatlari. 16. XVIII – XIX asrning birinchi yarmida O‘rta Osiyo xonliklarida me’morchilik 17. XVIII – XIX asrning birinchi yarmida O‘rta Osiyo xonliklarida sug‘orish inshootlarining barpo etilishi. 18. Mustaqillik yillarida amalga oshirilgan ilmiy tadqiqotlar va tarix asarlarida O‘rta Osiyo xonliklaring Rossiya imperiyasi tomonidan bosib olinishi tarixining yoritilishi (aniq bir ilmiy asar asosida tahlil etiladi) 19. O‘rta Osiyo xonliklarining Rossiya bilan savdo – elchilik munosabatlari. 20. Qo‘qon xonligida harbiy, ma’muriy, diniy unvon, mansablar va ularning davlat boshqaruvidagi o‘rni. 21. Avaz Muhammad Attor Ho‘qandiyning “Tarixi jahonnamoyi” asarida Qo‘qon – Rossiya munosabatlarining yoritilishi. 22. XIX asr ikkinchi yarmi - XX asr boshlarida Turkistonda jadidchilik va ularning maorif hamda matbuot sohasidagi faoliyati 23. Muhammad Solih Toshkandiyning “Tarixi jadidi Toshkand” asarida Qo‘qon – Rossiya harbiy to‘qnashuvlarining yoritilishi 24. Muhammad Yusuf Bayoniyning “Shajarai Xorazmshohiy” asarida Xiva–Rossiya munosabatlarining yoritilishi. Mustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.
3.	**V. Fan o‘qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba: • O‘zbekiston tarixining qadimgi davridan to hozirgi kungacha bo‘lgan tarixiy voqea va jarayonlar, tarixiy rivojlanish omillari, haqida ***tasavvur va bilimga ega bo‘lishi***; • O‘zbekiston tarixining siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy, madaniy taraqqiyoti, tarixiy tushunchalar, tarixiy jarayonlarning xususiyatlarini bilish va ulardan foydalanish ***ko‘nikmalariga ega bo‘lishi***; • talaba tarixiy voqea va hodisalarni, rivojlanish jarayonlarini manba va boshqa adabiyotlar yordamida tahlil qilish usullarini qo‘llash, tarixiy rivojlanish muammolari bo‘yicha yechimlar qabul qilish malakasiga ***ega bo‘lishi kerak.***
4.	**VI. Ta’lim texnologiyalari va metodlari:** • ma’ruzalar; • interfaol keys-stadilar;

	• seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo‘lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo‘yicha yozma ishni topshirish.
6.	**Asosiy adabiyotlar** 1. Oblomurodov N. & Tolipov F. – “O‘zbekiston tarixi” (2022) 2. Oblomurodov N. & Tolipov F. – “O‘zbekiston tarixi” (2021) 3. . Murtazayeva – “O‘zbekiston tarixi” (2024) **Qo‘shimcha adabiyotlar** 1. Mirziyoyev SH.M. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – T.: O‘zbekiston, 2016. - 56 b. 2. Mirziyoyev SH.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag‘ishlangan majlisidagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so‘zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvarь, №11. 3. Jadidchilik: islohot, yangilanish, mustaqillik va taraqqiyot uchun kurash. To‘plam. – T.: Universitet, 1999. 4.Sagdullayev A, Aminov B, Mavlonov O‘, Norqulov N. O‘zbekiston tarixi: davlat va jamiyat qurish taraqqiyoti. - T., 2000. 248- b 5. Ziyoyeva D. Turkiston milliy ozodlik harakati. - T.: G‘afur G‘ulom, 2000. 11.Seymour Becker. Russia's Protectorates in Central Asia: Bukhara and Khiva, 1865-1924. Harvard University Press, 2004 . - 416 p. 12.Francis Henry Bennett Skrine, Edward Denison Ross .The Heart of Asia: A History of Russian Turkestan and the Central Asian Khanates from the Earliest Times. with 19 illustrations from sketches by verestchagin numerous photographs and 2 maps. : Methuen & CO., 1899. — 444 p. **Axborot manbaalari** 6. www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi xukumat portali. 7. www.lex.uz – O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi.

	8. www.academy.uz (Fanlar akademiyasi) 16. www. tdpu. uz 17. www. pedagog. uz 18.www. ziyonet. uz 19. www. edu. uz 20.http://www.fnm.msu.ru/images/files/documents/study/syllabus/bachelor/history_of_Russia_and_Russian_culture.pdf
7.	Fan dasturi Qo‘qon davlat universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2025-yil 30-iyundagi 1-sonli qarori bilan tasdiqlangan.
8.	**Fan/modul uchun ma’sul:** S.Xamraqulov, - Qo’qon davlat universiteti, “Tarix” kafedrasi katta o’qituvchisi, Tarix fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
9.	**Taqrizchilar:** Z.Ilhomov – Nizomiy nomidagi TDPU “O’zbekiston tarixi” kafedrasi mudiri, t.f.n. Q.Akbarov – Qo’qon DPI “Tarix” kafedrasi katta o’qituvchisi, tarix fanlari nomzodi